

Česká republika

**Akční plán České republiky
Partnerství pro otevřené vládnutí
na období let 2025 až 2026**

Předkladatel: ministr spravedlnosti

Praha, 2024

Obsah

1. Úvod.....	4
2. Dosavadní snahy směřující k otevřenému vládnutí v ČR.....	5
3. Proces vytváření akčního plánu.....	7
4. Závazky.....	9
4.1. Analýza a návrh podoby národního kompetenčního centra zaměřeného na konzultační, participativní a deliberativní procesy	9
Definice problému	9
Popis závazku	10
Analýza závazku	11
Plánování závazku	11
4.2. Příprava pilotní implementace moderních deliberativních mechanismů na centrální úrovni v ČR	13
Definice problému	13
Popis závazku	14
Analýza závazku	14
Plánování závazku	15
4.3. Budování kapacit uvnitř státní správy pro posílení spolupráce státní správy a organizací občanské společnosti	17
Definice problému	17
Popis závazku	17
Analýza závazku	19
Plánování závazku	19
4.4. Prosazování participativních metod při podpoře sociálního začleňování na místní úrovni 21	
Definice problému	21
Popis závazku	21
Analýza závazku	22
Plánování závazku	23
4.5. Prostředí pro efektivní a transparentní zadávání veřejných zakázek	25
Definice problému	25
Popis závazku	26
Analýza závazku	27
Plánování závazku	28
4.6. Posílení transparentnosti veřejných zakázek malého rozsahu	30
Definice problému	30
Popis závazku	30
Analýza závazku	31

Plánování závazku	32
4.7. Reforma Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) vzhledem k přezkumu veřejných zakázek.....	33
Definice problému	33
Popis závazku	33
Analýza závazku	34
Plánování závazku	35
5. Seznam použitých zkratk.....	36

1. Úvod

Otevřené vládnutí je založeno na hodnotách transparentnosti, odpovědnosti za své jednání a zapojování veřejnosti do procesů rozhodování a nastavování politiky a v neposlední řadě i poskytování smysluplné zpětné vazby. Posláním mezinárodní iniciativy Partnerství pro otevřené vládnutí (*Open Government Partnership*, dále též „OGP“) je pak ve svých členských státech otevřené vládnutí podporovat. Iniciativa OGP oficiálně zahájila svou činnost 20. září 2011 na Valném shromáždění OSN v New Yorku s 8 zakládajícími členy (Brazílie, Indonésie, Mexiko, Norsko, Filipíny, Jihoafrická republika, Spojené království, USA). OGP se postupně dynamicky rozrůstalo. V roce 2024 má iniciativa 75 členů na národní a 150 členů na regionální úrovni (státy, regiony, města).

Česká republika již od svého přistoupení k iniciativě OGP, o kterém rozhodla vláda České republiky svým usnesením ze dne 14. září 2011 č. 691, využívá svých akčních plánů OGP a jejich závazků k širšímu zakotvení principů otevřeného vládnutí v rámci vytváření a naplňování svých politik, strategických dokumentů a jednotlivých opatření tam, kde je to vhodné a účelné. Vytváření a přijímání konkrétních akčních plánů OGP a v nich obsažených závazků v podmínkách České republiky oproti některým jiným členským zemím OGP nepředstavuje hlavní nástroj pro zavádění reformy veřejné správy a jejího většího otevírání vůči občanské společnosti, ale spíše nástroj doplňkový, který jiné komplexní reformní strategické dokumenty vhodně doplňuje a je s nimi obsahově provázán. Mezi nejvýznamnější z nich patří koncepce Klienty orientovaná veřejná správa 2030 a Strategický rámec Česká republika 2030. Při tvorbě a realizaci akčních plánů OGP Česká republika dále vychází z Doporučení OECD k otevřenému vládnutí přijatého v roce 2018 a z poznatků a doporučení formulovaných v Přehledu o stavu veřejné správy, které pro ni v roce 2023 vypracovalo a představilo OECD, zvláště pak v kapitole č.1: „Podpora participace občanů a stakeholderů v České republice na veřejném dění.“ Již od počátku jsou vládní aktivity v rámci OGP úzce napojeny na naplňování opatření vládních protikorupčních strategických dokumentů. V akčních plánech OGP, které Česká republika vytváří a přijímá, je tak téma boje proti korupci dlouhodobě zdůrazňováno. V neposlední řadě svými národními akčními plány OGP Česká republika dlouhodobě směřuje k implementaci cíle Agendy pro udržitelný rozvoj 2030. Konkrétně k implementaci cíle „16. Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit všem přístup ke spravedlnosti a vytvořit efektivní, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních“ a jeho úkolů „16.5 Podstatně omezit korupci a úplatkářství ve všech formách“, „16.6 Vytvořit účinné, odpovědné a transparentní instituce na všech úrovních“ a „16.7 Zajistit odpovědné, inkluzivní, participační a zastupitelské rozhodování na všech úrovních“.

Předložený v pořadí sedmý Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2025 až 2026 (dále jen „Sedmý Akční plán“) pokračuje v naplňování všech čtyř základních hodnot OGP, kterými jsou přístup k informacím, účast veřejnosti, odpovědnost a technologie a inovace. Významná část nově navrhovaných závazků se přímo váže k zapojování veřejnosti do procesů rozhodování a nastavování politiky včetně zapojování diskriminovaných skupin obyvatel, analýze institucionálního rámce, který by zapojování usnadnil, zavádění inovativních metod občanské participace a rovněž budování kapacit uvnitř státní správy pro posílení spolupráce státní správy a organizací občanské společnosti, především prostřednictvím vzdělávání úředníků ve státní správě. V Sedmém Akčním plánu opět nechybí ani závazky zaměřené na transparentnost a boj proti korupci, tentokrát převážně v oblasti zadávání veřejných zakázek, směřující opět k tomu, aby veškeré veřejné prostředky byly vynakládány účelně, hospodárně a aby byl ve spolupráci s občanskou společností výrazně omezen prostor pro případnou korupci. Sedmý Akční plán přirozeně navazuje na obsah a zaměření přechozích akčních plánů, jejichž povaha je shrnuta v následující kapitole, staví na jejich výstupech a užítkovává implementací získané zkušenosti.

2. Dosavadní snahy směřující k otevřenému vládnutí v ČR

Jak vyplývá z úvodu, od vstupu České republiky do mezinárodní iniciativy Partnerství pro otevřené vládnutí v roce 2011 bylo vládou schváleno a následně naplňováno již šest akčních plánů. První **Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí** (dále jen „První Akční plán“) obsahoval závazky spadající do dvou tematických oblastí, první se týkala profesionalizace, depolitizace a stabilizace státní správy prostřednictvím zákona o státní službě, druhá pak svobodného přístupu k informacím a otevřených dat. Již od počátku a následně bez výjimky reagovaly závazky akčních plánů na vládou schválené protikorupční strategické dokumenty a jejich priority a zároveň na poptávku ze strany nestátních neziskových organizací. Obsah Prvního Akčního plánu byl z hlediska zapojení občanské společnosti důkladně konzultován a její podněty hrály z obsahového hlediska významnou roli.

Druhý **Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2014 až 2016** (dále jen „Druhý Akční plán“) z důvodu ponechání původních závazků Prvního Akčního plánu neprošel při svém sestavování dalším konzultačním procesem otevřeným široké veřejnosti, ale pouze zohledňoval obdržená doporučení **Nezávislého hodnotícího mechanismu OGP** (*Independent Reporting Mechanism*, dále též „IRM“) a aktualizoval závazky ve shodě s programovým prohlášením nové vlády.

Třetí **Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2016 až 2018** (dále jen „Třetí Akční plán“) tematicky navazoval na závazky Druhého Akčního plánu a obsahoval např. úspěšný a svými dopady poměrně významný závazek spočívající v rozvoji ekosystému otevřených dat v ČR a ve vytvoření Národního katalogu otevřených dat. Tento závazek byl za Českou republiku rovněž nominován do soutěže úspěšných závazků za období do roku 2018, která proběhla v roce 2021. Třetí Akční plán se také soustředil na oblast přístupu k vědeckým informacím, podpory dobrovolnictví a posilování bezpečnosti na místní (komunitní) úrovni. Ve Třetím Akčním plánu se obnovila významnější role občanské společnosti v procesu vytváření a opět se objevily úspěšné návrhy závazků ze strany občanské společnosti.

Čtvrtý **Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2018 až 2020** (dále jen „Čtvrtý Akční plán“) opět pokračoval v zaměření směrem k fungování státní služby a v oblasti otevřených dat a přístupu k informacím se zaměřoval na oblast justice a zveřejňování soudních rozhodnutí a dále také na školství. Kromě započatí snah ke zveřejňování soudních rozhodnutí nižších soudů a ke zvýšení povědomí o problematice oznamovatelů protiprávního jednání mezi další významné závazky Čtvrtého Akčního plánu patřilo otevírání dat obsažených v informačním systému České školní inspekce, kdy související závazky byly i přes procesní obtíže úspěšně dokončeny. V průběhu cyklu tohoto akčního plánu začali zástupci občanské společnosti hrát významnější roli v rámci průběžného čtvrtletního vyhodnocování implementace závazků, měli tak možnost je průběžně sledovat a naplňování v dialogu s gestory připomínkovat.

Vytváření i naplňování pátého **Akčního plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2020 až 2022** (dále jen „Pátý Akční plán“) bylo významně ovlivněno probíhající pandemií Covid-19, kdy bylo například nutné množství aktivit uskutečnit on-line, nebo jejich uskutečnění odkládat. Proběhnout nakonec ale mohly například i konzultace k možnosti vytvoření open-data databáze poskytovatelů a příjemců veřejných prostředků z dotačních titulů. Stejně tak pokračovaly práce na závazcích věnovaných otevírání dat o vzdělávání a vzdělávací soustavě a problematice oznamovatelů protiprávního jednání. Kromě pandemie Covid-19 ovlivnil naplňování závazků také konec 8. volebního období Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, kdy předložené zákony, u kterých nebylo dokončeno jejich projednávání, musely být předloženy do legislativního procesu znovu. V tomto akčním plánu se také poprvé objevil závazek zaměřený primárně na podporu participace veřejnosti, kdy byla dokončena první část aktivit závazku zaměřeného na účast zástupců občanské společnosti v participativních procesech. Společně se zástupci nestátních neziskových organizací byla participativně vytvořena doporučující Metodika participace nestátních neziskových organizací v poradních a pracovních orgánech a při tvorbě dokumentů státní správy. Z hlediska role zástupců občanské společnosti se i přes již zmíněné komplikace způsobené pandemií Covid-19 podařilo jejich zapojení do procesu sledování implementace podařilo zachovat, a navíc v rámci naplňování výše zmíněného závazku zvýšit dosah cílené komunikace o tématech otevřeného vládnutí i na členy Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále též „RVNNO“).

Šestý Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2023 až 2024 (dále jen „Šestý Akční plán“) obsahoval jak závazky navazující na aktivity Pátého Akčního plánu, tak závazky nové obracející se i na základě doporučení IRM k novým tématům z oblasti hospodárného nakládání s majetkem státu, evidování skutečných majitelů nebo zpřehlednění dat o strategiích. Do první kategorie závazků tak patřily např. závazky k provedení pilotní implementace Metodiky participace nestátních neziskových organizací v poradních a pracovních orgánech a při tvorbě dokumentů státní správy nebo ke zlepšení postavení oznamovatelů protiprávního jednání včetně zvýšení informovanosti o oznamování protiprávního jednání. Do první kategorie patřil i závazek směřující ke zprůhlednění dotací poskytovaných státem. Pokračovaly také aktivity v rámci otevírání dat o vzdělávání a vzdělávací soustavě. V druhé kategorii do oblasti hospodárného nakládání s majetkem státu spadaly závazky k zapojování veřejností do monitorování veřejného zadávání v tzv. Paktech integrity a k transparentnosti a metodickému prostředí veřejných zakázek malého rozsahu (dále též „VZMR“), na které tematicky navazuje rovněž jeden ze závazků Sedmého Akčního plánu. Z procesního pohledu byl sice Šestý Akční plán schválen se zpožděním oproti pravidlům OGP, za což ČR obdržela vytýkáací dopis, nicméně toto zpoždění bylo vykompenzováno dodatečným zařazením závazků, po kterých panovala poptávka jak ze strany občanské společnosti, tak ze strany některých zástupců vládní koalice.

3. Proces vytváření akčního plánu

Na plánování a na všech krocích procesu spoluvytváření Sedmého Akčního plánu, se aktivně podílela [Pracovní komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k otevřenému vládnutí a transparentnosti státní správy](#) (dále jen „Pracovní komise“), která sdružuje zástupce jak vládního, tak nevládního sektoru a v rámci procesů a pravidel OGP je tzv. multi-stakeholder fórem a naplňuje minimální požadavky [Standardů participace a spoluvytváření OGP](#) č. 1.1 a 5.1.

Na svém jednání, které se prezenčně uskutečnilo dne 15. dubna 2024, Pracovní komise projednala a schválila [harmonogram vytváření Sedmého Akčního plánu](#). Harmonogram byl dne 16. dubna 2024, 14 dní před započítáním procesu spoluvytváření Sedmého Akčního plánu, tedy v souladu s minimálním požadavkem Standardů participace a spoluvytváření OGP č. 3.1, zveřejněn na webu korupce.cz. Web [korupce.cz](#) a jeho [vyhrazená část k Partnerství pro otevřené vládnutí](#) zároveň naplňují minimální požadavky Standardů participace a spoluvytváření OGP č. 2.1, 2.2 a prostřednictvím zpravidla čtvrtletně zveřejňovaného vyhodnocení aktuálních závazků též minimální požadavek č. 5.1. Dne 30. dubna 2024 vyhlásilo Ministerstvo spravedlnosti v souladu s minimálními požadavky Standardů participace a spoluvytváření OGP č. 3.2 a 3.3 veřejné konzultace, kdy byla [výzva](#) zveřejněna na webu korupce.cz, na webu Ministerstva spravedlnosti, na sociálních sítích Ministerstva spravedlnosti a následně 2. května 2024 partnersky rovněž v rámci aktualit Rady vlády pro nestátní neziskové organizace na webu Úřadu vlády ČR. Informace o zahájení konzultací byly paralelně rozesílány e-mailem, sdíleny členy Pracovní komise a Oddělením sekretariátu Rady vlády pro nestátní neziskové organizace Úřadu vlády ČR. Při vyhlášení konzultací byl současně zveřejněn podrobnější [doprovodný dokument](#). Lhůta pro písemné zaslání závazků byla určena do 28. května 2024. Dne 14. května 2024 se uskutečnil v rámci veřejných konzultací [první veřejný workshop k návrhům závazků](#). Na workshopu byly za účasti zástupců jak vládního, tak nevládního sektoru diskutovány návrhy a náměty na závazky v různé míře konkretizace a rozpracování. V rámci veřejných konzultací bylo celkem obdrženo 24 více či méně konkrétně formulovaných návrhů na závazky.

Výstupy z workshopu sloužily společně s obdržеныmi písemnými návrhy závazků jako podklad pro následující [jednání Pracovní komise, které se uskutečnilo dne 10. června 2024](#). Na jednání Pracovní komise byly všechny do té doby obdržené závazky diskutovány a byl proveden jejich první předvýběr pro účely dalšího projednávání s gestory. Po jednání Pracovní komise byly ještě separátně obdrženy 3 návrhy na závazky od České unie vydavatelů, které byly rovněž zařazeny k projednání s gestory. Dne 19. srpna 2024 byla Pracovní komisí per rollam schválena [aktualizace harmonogramu](#), kdy byl původní harmonogram pro další kroky posunut o tři týdny dozadu. Důvody byly jak organizační, kvůli souběhu s jinými významnými jednáními, tak věcné, kdy část gestorů požádala o prodloužení lhůty pro jejich vyjádření. Získaný čas byl využit pro pokračování jednání s gestory a pro další upřesnění jednotlivých návrhů závazků.

Návazně na proběhlé konzultace s navrhovateli a potenciálními gestory závazků proběhlo dne 25. září 2024 další jednání Pracovní komise, která byla seznámena s dosavadními výsledky konzultací s gestory. Na základě obdržенých informací Pracovní komise přímo doporučila zařazení pěti závazků do Sedmého Akčního plánu, jež jsou v něm obsaženy jako závazky č. 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 a 4.5. Informaci o stavu projednávání dalších závazků včetně těch, které by ještě mohly být dodatečně zařazeny v průběhu mezirezortního připomínkového řízení, vzala Pracovní komise pouze na vědomí. Závěry Pracovní komise a jejich odůvodnění jsou součástí příslušného záznamu z jednání. V souladu s minimálním požadavkem Standardů participace a spoluvytváření OGP č. 4.1 pro poskytování zpětné vazby jsou zdůvodnění doporučení Pracovní komise vzhledem k obdržенým návrhům závazků součástí příslušného záznamu z jednání Pracovní komise. Záznamy z jednání Pracovní komise jsou průběžně zveřejňovány na webu korupce.cz, tj. přístupné nejen navrhovatelům příslušných návrhů, ale i široké veřejnosti.

V průběhu celého procesu vytváření, veřejných konzultací a projednávání s gestory byla využita doporučení IRM formulovaná pro ČR v [Podkladu ke spoluvytváření v roce 2024](#) (*Co-Creation Brief 2024*) z 23. dubna 2024. Z využitých procesních doporučení se jednalo o doporučení k oslovení širšího publika v raných fázích procesu spoluvytváření, kdy pokračovala v předchozím období dobře nastavená spolupráce se sekretariátem Rady vlády pro nestátní neziskové organizace a zároveň byly o intenzivnější šíření informací dovnitř svých institucí i navenek požádáni členové Pracovní komise. Především se ale jednalo o doporučení k méně formálnímu přístupu v rámci veřejných konzultací. Návazně na věcná doporučení podkladu IRM se v Sedmém Akčním plánu objevují závazky v oblasti veřejných zakázek a závazky přímo podporující participaci při rozhodování a tvorbě politik.

Návrh Sedmého Akčního plánu byl v říjnu 2024 rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení a zaslán členům Pracovní komise k jejich připomínkám. Zároveň byly v délce 10 pracovních dní opět vyhlášeny veřejné konzultace s žádostí o připomínky ze strany široké veřejnosti.

Materiál byl v souladu s jednacím řádem vlády předložen do mezirezortního připomínkového řízení dne 15. října 2024 s termínem dodání stanovisek do 30. října 2024. Zásadní připomínky byly uplatněny ze strany Akademie věd České republiky, Kanceláře veřejného ochránce práv, Krajského úřadu Jihomoravského kraje, Ministerstva financí, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva zemědělství, Sdružení místních samospráv České republiky, Úřadu Národní rozpočtové rady a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Pouze doporučující připomínky uplatnila Českomoravská konfederace odborových svazů. Na základě zásadní připomínky Ministerstva pro místní rozvoj byly do materiálu dodatečně doplněny závazky č. 4.6 a 4.7. V rámci veřejných konzultací nebyly obdrženy žádné připomínky.

4. Závazky

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.1. Analýza a návrh podoby národního kompetenčního centra zaměřeného na konzultační, participační a deliberativní procesy		
Stručný popis závazku	V mnoha evropských i mimoevropských zemích existují centra zaměřená na konzultační a deliberativní procesy. Cílem je analyzovat situaci v zahraničí a navrhnout ideální model obdobného centra v ČR.		
Gestor závazku	Úřad vlády ČR		
Podporující účastníci / spolugestori	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
	Jednotlivá ministerstva, zástupci územní veřejné správy, Kancelář veřejného ochránce práv	NNO zastoupené v Radě vlády pro NNO a v jejích pracovních orgánech	Zástupci akademické sféry, OECD, Rada Evropy
Období naplňování závazku	01/2025-12/2026 (s možným přesahem až do roku 2027)		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

Doporučení OECD v Přehledu o stavu veřejné správy: Česká republika, 2023¹ výrazně akcentují oblast participace občanů a dalších stakeholderů v České republice na veřejném dění. Ačkoliv v české státní správě najdeme příklady dobré praxe v zapojování občanů a dalších stakeholderů do veřejného dění, ty však většinou nemají dostatečný dopad. V této oblasti neexistuje společná a zastřešující vize spolupráce české veřejné správy s rozmanitou skupinou stakeholderů a zároveň absentuje sjednocující, koordinační a metodická role veřejné správy v této oblasti.

Důsledkem je pak chybějící jednotná definice zastřešující širokou škálu různých typů konzultačních procesů, nejednoznačné právní a regulační ukotvení konzultačních procesů, které nedostatečně podporuje transparentnost a odpovědnost, a zejména absence odborného centra, které by sladilo postupy napříč institucemi veřejné správy a poskytovalo veřejným autoritám odbornou, metodickou a vzdělávací podporu.

Doporučení vzniku „Centra“ je výrazně akcentováno i v Akčním plánu pro implementaci doporučení OECD pro Českou republiku v oblasti veřejné správy z února 2024.

Téma konzultačních procesů se objevuje zejména v českých strategických dokumentech:

- Strategický rámec Česká republika 2030 – viz část 6. Dobré vládnutí
- Klientsky orientovaná veřejná správa 2030 – viz strategický cíl 5 Informování a účastníci se občané

¹ Hodnocení výkonu veřejné správy v ČR a doporučení pro budoucí strategický rozvoj, dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/hodnoceni-vykonu-verejne-spravy-v-cr-a-doporučení-pro-budouci-strategicky-rozvoj.aspx>.

- Strategie spolupráce veřejné správy s nestátními neziskovými organizacemi na léta 2021 až 2030 – viz strategický cíl B – podpora efektivního partnerství a spolupráce veřejné správy a neziskového sektoru

Výrazná podpora konzultačních, participačních a deliberativních procesů je patrná i ze strany Evropské unie – viz např. COMMISSION RECOMMENDATION on promoting the engagement and effective participation of citizens and civil society organisations in public policy-making processes (C/2023/8627).

2. Jaké jsou příčiny problému?

Nedávný rozvoj konzultačních, participačních a deliberativních procesů na všech úrovních veřejné správy sice vedl k získání určité dobré praxe (např. participativní procesy na lokální úrovni, zapojování aktérů do poradních orgánů na národní úrovni), jednalo se ale o *ad hoc* případy bez systematického ukotvení, propojení a využití synergických efektů. I přes předchozí pokusy ukotvit participaci na národní úrovni (viz např. Metodika pro zapojování veřejnosti do přípravy vládních dokumentů, Ministerstvo vnitra 2009) chybí koordinovaný přístup k tématu participace z centrální úrovně. Na centrální úrovni není téma participace občanů a dalších stakeholderů gesčně jednoznačně ukotveno, chybí jasnější vymezení participace, a to včetně obecného legislativního ukotvení participačních a deliberativních procesů do tvorby veřejných politik, je evidentní absence ucelené metodologické a vzdělávací podpory v tématu participace a v českém prostředí chybí i odborný útvar, který by sledoval vývoj v zahraničí a inicioval přenos nových zkušeností a metod do ČR. Aktuální data, a to včetně mezinárodního srovnání a příkladů, jsou obsažena v Přehledu o stavu veřejné správy: Česká republika 2023, OECD 2024.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

Problém dosud nebyl systematicky řešen. Byla přijímána jen dílčí opatření.

2. Jaké řešení navrhuje?

Vzniku národního kompetenčního centra zaměřeného na konzultační, participační a deliberativní procesy musí předcházet důkladná analýza situace v zahraničí. Na jejím základě je možné přistoupit k návrhu struktury, poslání i institucionálního ukotvení tohoto centra.

V současné době probíhá příprava projektu s názvem „Supporting Member States' public administrations in designing and delivering meaningful participatory and deliberative processes – Implementing ComPAcT COM(2023)667 and the Commission Recommendation 2023/2836“, kterého se kromě ČR účastní i Portugalsko, Irsko, Rumunsko, Slovensko a Finsko. Projekt je připravován v rámci programu Technical Support Instrument financovaného Evropskou komisí. Realizace projektu se předpokládá na období 2025-2027. Součástí cílů projektového návrhu je s ohledem na mezinárodní zkušenosti navrhnout vhodnou formu legislativního ukotvení tématu participace v ČR a připravit návrh podoby kompetenčního centra, a to včetně kalkulace finančních nákladů do budoucna a identifikaci případných zdrojů na jejich pokrytí (EU fondy apod.).

Celkové odhadované náklady se pohybují ve výši cca 1 mil Kč. Jejich úhrada se počítá z externích projektových zdrojů. Pokud nebude projektový záměr ze strany Evropské komise podpořen, bude významně ohrožena i realizace tohoto závazku v ČR.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

- Analýza obdobných center ve vyspělých demokratických zemích.
- Návrh struktury a funkcí národního kompetenčního centra ČR.
- Návrh případných legislativních úprav směřujících k podpoře participačních a deliberativních procesů.

Analýza závazku	
Otázky	Odpověď
<p>1. Jak závazek podpoří transparentnost? <i>Jakým způsobem pomůže zlepšit přístup občanů k informacím a datům? Jakým způsobem učiní vládu pro občany transparentnější?</i></p>	<p>Kompetenční centra tohoto typu jsou zakládána i za účelem zvýšení transparentnosti. Otevření procesu tvorby politik a zapojení občanů a dalších stakeholderů přímo zvyšuje transparentnost rozhodování.</p>
<p>2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost? <i>Jak pomůže veřejným institucím, aby se staly odpovědnějšími vůči veřejnosti? Jak usnadní občanům možnost, aby se dozvěděli, jak implementace postupuje? Jak podpoří transparentní monitorování a systémy hodnocení?</i></p>	<p>V důsledku častějšího a kvalitnějšího zapojení občanů a dalších aktérů do činnosti veřejné správy na centrální úrovni budou mít stakeholderi snadnější přístup k informacím, jak tvorba politik a dokumentů postupuje, a budou se moci lépe podílet na transparentním monitorování a vyhodnocování přijímaných opatření.</p>
<p>3. Jak tento závazek zlepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení? <i>Jak proaktivně zapojí občany a skupiny občanů?</i></p>	<p>Zlepšení účasti občanů a dalších stakeholderů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení je hlavním cílem závazku. Úkolem kompetenčního centra by měla být podpora různých typů participačních a deliberativních procesů na různých úrovních veřejné správy, sdílení dobré praxe a síťování důležitých aktérů, metodická a vzdělávací podpora a přenos zkušeností a inovativních metod ze zahraničí.</p>

Plánování závazku						
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby			
Přípravná fáze: Zahájení spolupráce a nastavení komunikace s partnery ze zahraničí	pravidelná jednání s partnery v rámci TSI projektu 1 zapojený odborník z ÚV ČR a 2-3 zapojení externí odborníci	06/2025	Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)			
			Podporující osoby / spolugestori			
			<table border="1"> <thead> <tr> <th>Vládní sektor</th> <th>NNO</th> <th>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ústřední orgány státní správy</td> <td>NNO zastoupené v RVNNO a v jejich</td> <td>OECD a zástupci zemí EU, které se</td> </tr> </tbody> </table>	Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)				
ústřední orgány státní správy	NNO zastoupené v RVNNO a v jejich	OECD a zástupci zemí EU, které se				

				pracovních orgánech	budou podílet na projektu TSI
Realizační fáze:	<p>Analýza obdobných center ve vyspělých demokratických zemích</p> <p>Návrh struktury a funkcí národního kompetenčního centra ČR.</p> <p>Návrh případných legislativních úprav směřujících k podpoře participačních a deliberativních procesů.</p>	12/2026	Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)		
			Podporující osoby / spolugestři		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
			ústřední orgány státní správy	NNO zastoupené v RVNNO a v jejich pracovních orgánech a další	OECD a zástupci zemí EU, které se budou podílet na projektu TSI

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.2. <i>Příprava pilotní implementace moderních deliberativních mechanismů na centrální úrovni v ČR</i>		
Stručný popis závazku	V České republice dojde k pilotní implementaci moderních deliberativních nástrojů, jakými jsou např. občanské shromáždění, občanský panel, občanské poroty a jiné.		
Gestor závazku	Úřad vlády ČR		
Podporující účastníci / spolugestoři	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
	gesčně příslušná ministerstva, která se k implementaci přihlásí, Kancelář veřejného ochránce práv	NNO zastoupené v Radě vlády pro NNO a v jejích pracovních orgánech a další NNO	OECD, Rada Evropy, externí experti
Období naplňování závazku	1/2025 - 12/2026		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

Důvěra občanů k politikům/politickým a veřejné správě je nejnižší od vzniku ČR.² V rámci evropského srovnání patří ČR k zemím s nižší mírou důvěry veřejnosti v národní vlády (více viz OECD (2024): OECD Survey on Drivers of Trust in Public Institutions - 2024 Results – Průzkum OECD o faktorech ovlivňujících důvěru ve veřejné instituce – výsledky za rok 2024). Roste polarizace a radikalizace společnosti. Běžná veřejnost má pocit odcizení a nemožnosti jakkoliv ovlivnit veřejné dění. Občanské shromáždění představuje účinný nástroj deliberativní demokracie pro řešení těchto výzev a oproti zahraničí (Německo, Francie, Irsko, Polsko atd.) není v České republice dosud využíván.

2. Jaké jsou příčiny problému?

Občanské shromáždění je způsob poučeného rozhodování o věcech veřejných, kde občané/-ky, kteří zastupují různé vrstvy společnosti, připravují řešení v rámci přesně stanoveného procesu.

Rostoucí komplexita společenských problémů a s tím spojená složitost jejich řešení nemá řešení v jednoduchých populistických návrzích. Deliberativní nástroje umožňují efektivní debatu a společné hledání řešení, které respektuje práva a potřeby většiny částí společnosti. Česká společnost není dosud zvyklá hledat řešení v deliberativních procesech. Ve světě se přitom tyto mechanismy využívají jak pro rozhodování s velmi zásadními etickými a ideologickými dopady (např. umožnění eutanazie, přístup k potratům), tak i u témat, která každodenně ovlivňují životy velké části společnosti (bydlení, doprava, ochrana klimatu apod.).

² CVVM: Důvěra ústavním institucím – podzim 2023: <https://cvvm.soc.cas.cz/tiskove-zpravy/politicke/instituce-a-politici/5765-duvera-ustavnim-institucim-podzim-2023>; a tisková zpráva: https://cvvm.sonastarc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5735/f9/pi231214.pdf.

Výrazná podpora konzultačních, participačních a deliberativních procesů je patrná i ze strany Evropské unie – viz např. COMMISSION RECOMMENDATION on promoting the engagement and effective participation of citizens and civil society organisations in public policy-making processes (C/2023/8627).

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

Nebyl dosud systematicky řešen. Dle doporučení OECD v Přehledu o stavu veřejné správy: Česká republika, 2023³ i přes dílčí posuny (např. v participaci neziskového sektoru) ČR stále nemá žádné zkušenosti s deliberací na celostátní úrovni.

2. Jaké řešení navrhuje?

Cílem je připravit podmínky pro realizaci alespoň jednoho moderního deliberativního procesu na národní úrovni. V případě úspěšného pilotního ověření pak specifikovat doporučení, jak obdobné nástroje implementovat systematicky do rozhodovací praxe v ČR. Výběr deliberativního nástroje zatím nebyl učiněn. S největší pravděpodobností by se mohlo jednat o občanské shromáždění (Členové a členky občanského shromáždění jsou vybíráni losem na základě demografických kritérií jako je věk, pohlaví, místo bydliště, sociální status, případně vztah k projednávanému problému. Vytváří tak dočasně miniaturu dané komunity, která má v očích veřejnosti legitimitu. Úlohou OS je provést důkladnou analýzu daného konkrétního problému nebo dilematu, diskutovat různá řešení, zvážit příslušné výhody a nevýhody, a nakonec dospět k promyšleným rozhodnutím založeným na vzájemném konsensu), nebo občanský panel (zjednodušená a rychlejší verze občanského shromáždění), případně občanská porota (Občanská porota je zpravidla jednorázová událost, kde zástupci veřejnosti zaujmají společné stanovisko k předloženému problému či projektu. Cílem je poskytnout odpovědné politické reprezentaci nebo úředníkům pohled společnosti na konkrétní problematiku). Závazek směřuje k přípravě deliberativního nástroje. Celkové odhadované náklady na přípravu se pohybují ve výši cca 0,5 mil Kč. Jejich úhrada se počítá z externích projektových zdrojů.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

- Podpořit implementaci deliberativního nástroje, který umožňuje efektivní a přímou účast veřejnosti a dalších nestátních aktérů při hledání řešení společensky důležitých témat.
- Zvýšení důvěry veřejnosti v demokratický systém.

Analýza závazku

Otázky	Odpověď
<p>1. Jak závazek podpoří transparentnost? <i>Jakým způsobem pomůže zlepšit přístup občanů k informacím a datům? Jakým způsobem učiní vládu pro občany transparentnější?</i></p>	<p>Moderní deliberativní nástroje a postupy jsou primárně designovány jako nástroje velmi inkluzivní a transparentní. Závazek se zaměřuje na přípravu implementace jednoho z deliberativních nástrojů. Již ve fázi přípravy je třeba jasně definovat postupy a dílčí procesy, které zajistí zcela transparentní proces a zároveň definují podmínky a pravidla pro partnerskou práci v bezpečném prostředí.</p>

³ Hodnocení výkonu veřejné správy v ČR a doporučení pro budoucí strategický rozvoj, dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/hodnoceni-vykonu-verejne-spravy-v-cr-a-doporuceni-pro-budouci-strategicky-rozvoj.aspx>.

<p>2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost? <i>Jak pomůže veřejným institucím, aby se staly odpovědnějšími vůči veřejnosti? Jak usnadní občanům možnost, aby se dozvěděli, jak implementace postupuje? Jak podpoří transparentní monitorování a systémy hodnocení?</i></p>	<p>Možnost občanů a dalších stakeholderů zapojit se do řešení konkrétního veřejného problému vede ke zvýšení odpovědnosti jak na straně veřejnosti (jsou zapojeni, podporují přijaté řešení a zároveň cítí i spoluzodpovědnost za jeho realizaci), tak na straně veřejné správy, která získá praktickou zkušenost s přímou interakcí se zapojením veřejnosti a dalších stakeholderů.</p>
<p>3. Jak tento závazek zlepšit účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení? <i>Jak proaktivně zapojí občany a skupiny občanů?</i></p>	<p>Závazek směřuje k přímému zapojení veřejnosti a dalších stakeholderů do hledání řešení veřejně-politických témat.</p>

Plánování závazku									
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby						
<p>Přípravná fáze: nastavení spolupráce</p>	<p>1-2 setkání s ministerstvy a ostatními ústředními správními úřady a NNO/experty</p> <p>1 zapojený externí odborník</p>	<p>08/2025</p>	<p>Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)</p> <p>Podporující osoby / spolugestoři</p> <table border="1" data-bbox="967 1041 1435 1314"> <thead> <tr> <th data-bbox="967 1041 1091 1150">Vládní sektor</th> <th data-bbox="1097 1041 1260 1150">NNO</th> <th data-bbox="1266 1041 1435 1150">Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="967 1159 1091 1314">ústřední orgány státní správy</td> <td data-bbox="1097 1159 1260 1314">NNO zastoupené v RVNNO a v jejich pracovních orgánech</td> <td data-bbox="1266 1159 1435 1314">OECD, Rada Evropy, další domácí i mezinárodní experti</td> </tr> </tbody> </table>	Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	ústřední orgány státní správy	NNO zastoupené v RVNNO a v jejich pracovních orgánech	OECD, Rada Evropy, další domácí i mezinárodní experti
Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)							
ústřední orgány státní správy	NNO zastoupené v RVNNO a v jejich pracovních orgánech	OECD, Rada Evropy, další domácí i mezinárodní experti							
<p>Realizační fáze: Příprava inovativního deliberativního nástroje na národní úrovni</p>	<p>Identifikace a rozbor řešeného problému</p> <p>Vytvoření sady implementačních metodických materiálů, na základě kterých bude možné zahájit pilotní ověření uplatnění zvolené metody</p>	<p>10/2026</p>	<p>Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)</p> <p>Podporující osoby / spolugestoři</p> <table border="1" data-bbox="967 1453 1435 1843"> <thead> <tr> <th data-bbox="967 1453 1091 1562">Vládní sektor</th> <th data-bbox="1097 1453 1260 1562">NNO</th> <th data-bbox="1266 1453 1435 1562">Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="967 1570 1091 1843">ústřední orgány státní správy</td> <td data-bbox="1097 1570 1260 1843">NNO s expertízou na danou metodu</td> <td data-bbox="1266 1570 1435 1843">OECD, Rada Evropy, další domácí i mezinárodní experti</td> </tr> </tbody> </table>	Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	ústřední orgány státní správy	NNO s expertízou na danou metodu	OECD, Rada Evropy, další domácí i mezinárodní experti
Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)							
ústřední orgány státní správy	NNO s expertízou na danou metodu	OECD, Rada Evropy, další domácí i mezinárodní experti							

Závěrečná fáze: Vyhodnocení realizace opatření a návrh dalšího postupu ve spolupráci se zapojenými ústředními orgány státní správy	1-2 setkání s ministerstvy a ostatními ústředními správními úřady a NNO	12/2026	Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)		
			Podporující osoby / spolugestři		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
			zapojené ústřední orgány státní správy	NNO s expertízou na danou metodu	OECD, Rada Evropy, další domácí i mezinárodní experti

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.3. <i>Budování kapacit uvnitř státní správy pro posílení spolupráce státní správy a organizací občanské společnosti</i>		
Stručný popis závazku	Posílení znalostí a dovedností zástupců státní správy umožní lepší porozumění a poznání role a potenciálních přínosů efektivní spolupráce s organizacemi občanské společnosti.		
Gestor závazku	Úřad vlády ČR		
Podporující účastníci / spolugestoři	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
	MV – Sekce pro státní službu / DIA a dále jednotlivá ministerstva (v roli poskytovatelů podkladů a příjemců školení)	NNO zastoupené v Radě vlády pro NNO a v jejích pracovních orgánech	Zástupci akademické sféry
Období naplňování závazku	01/2025-12/2026		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

V roce 2022 byla realizována Analýza spolupráce státní správy se střešními organizacemi a sítěmi nestátních neziskových organizací, která identifikovala hlavní úskalí spolupráce obou sektorů a také formulovala možná doporučení.⁴

Z výsledků analýzy je patrné, že největší překážkou intenzivnější spolupráce je vzájemná neznalost a nedostatek informací. Ministerstva na jedné straně neví, na koho by se mohla v rámci spolupráce obrátit, co mohou od organizací občanské společnosti (dále jen „OOS“) očekávat a v jakých oblastech spolupráci využít. OOS na druhou stranu vnímají u státní správy určitou neochotu a neznalost toho, jak zapojovat střešní organizace, sítě a další OOS do spolupráce.

2. Jaké jsou příčiny problému?

V českém prostředí dosud není dostatečně rozvinut koncept partnerské spolupráce mezi státní správou a OOS. Zapojení OOS do konzultačních či připomínkových procesů velmi záleží na samotné aktivitě OOS a resorty tuto cestu příliš neusnadňují.

Výrazná podpora konzultačních, participačních a deliberativních procesů a spolupráce s občanskou společností je patrná i ze strany Evropské unie – viz např. COMMISSION RECOMMENDATION on promoting the engagement and effective participation of citizens and civil society organisations in public policy-making processes (C/2023/8627).

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

K problému přistupují jednotlivé resorty rozdílně (nikoliv vždy špatně, existují i příklady dobré praxe). Problém ale nebyl dosud řešen koncepčně a průřezově. V roce 2022 vznikla Metodika

⁴ Blíže viz: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/analyza-spoluprace-statni-spravy-se-stresnimi-organizacemi-a-sitemi-nestatnich-neziskovych-organizaci-198802/>.

participace nestátních neziskových organizací v poradních a pracovních orgánech a při tvorbě dokumentů státní správy.⁵ Do její pilotáže se v roce 2023-2024 přihlásilo 6 ústředních orgánů státní správy. V rámci pilotáže se ukazuje, že státní správa neumí k efektivnější spolupráci s OOS přistupovat a/nebo k tomu nemá potřebné kapacity.

2. Jaké řešení navrhuje?

V souladu se Strategií spolupráce státní správy s nestátní neziskovými organizacemi na léta 2021-2030 (Strategický cíl B – Podpora efektivního partnerství a spolupráce veřejné správy a neziskového sektoru)⁶ by v období 2025-2027 mělo dojít k analýze stávající informačních zdrojů vybraných ministerstev (zejména jejich www stránek) s cílem zaměřit se na dostupnost informací o možnostech vzájemné spolupráce, a to včetně přehledu o existujících poradních a pracovních orgánech na daném resortu. Na základě analýzy a ve spolupráci s ÚV ČR (příp. dalšími dotčenými subjekty) by pak jednotlivá ministerstva přistoupila k úpravám svých internetových stránek – tato fáze nicméně není součástí závazku na období 2025-2026.

Souběžně budou připravena a realizována praktická školení pro zástupce jednotlivých resortů zaměřená na představení fungování a možností spolupráce OOS se státní správou. Školení budou obsahovat jak teoretickou část, tak i praktický nácvik, resp. pilotáž osvědčených způsobů spolupráce mezi státní správou a OOS.

Ve spolupráci s Ministerstvem vnitra – Sekcí pro státní službu bude připraven vzdělávací modul zaměřený na roli OOS a obecně na spolupráci, resp. participaci nestátních aktérů. ÚV ČR zajistí obsahovou náplň vzdělávacího modulu a lektory. Sekce pro státní službu pak navrhne nejvhodnější realizaci v rámci vzdělávání státních zaměstnanců.

V případě analýzy stávajících informačních zdrojů se počítá s realizací v rámci programu BETA3 realizovaného Technologickou agenturou ČR. Odhadované náklady jsou ve výši cca 0,5 mil Kč. Příprava a realizace praktických školení pro zástupce jednotlivých resortů a příprava vzdělávacího modulu bude zajištěna z interních zdrojů Odboru lidských práv a ochrany menšin, Úřadu vlády ČR

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

- Analýza internetových stránek a realizace opatření vedoucích k lepší dostupnosti informací o partnerské spolupráci.
- Příprava vzdělávacího modulu pro státní zaměstnance a zaměstnance v pracovním poměru na téma Spolupráce a participace nestátních aktérů.
- Realizace vzdělávacího modulu.

⁵ Blíže z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/metodika-participace-nestatnich-neziskovych-organizaci-v-poradnich-a-pracovnich-organech-a-pri-tvorbe-dokumentu-statni-spravy-197878/>.

⁶ Blíže z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/strategie-spoluprace-verejne-spravy-s-nestatnimi-neziskovymi-organizacemi-na-leta-2021-az-2030-189753/>.

Analýza závazku	
Otázky	Odpověď
<p>1. Jak závazek podpoří transparentnost? <i>Jakým způsobem pomůže zlepšit přístup občanů k informacím a datům? Jakým způsobem učiní vládu pro občany transparentnější?</i></p>	<p>Občanská společnost, reprezentovaná v tomto případě OOS⁷, jejich střechami a sítěmi, by v důsledku implementace závazku měla získat nejen informace a data o možnostech svého aktivního zapojení do tvorby veřejných politik. Zejména by měla ve státní správě získat poučeného partnera, který si uvědomuje důležitost spolupráce s nestátními aktéry.</p>
<p>2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost? <i>Jak pomůže veřejným institucím, aby se staly odpovědnějšími vůči veřejnosti? Jak usnadní občanům možnost, aby se dozvěděli, jak implementace postupuje? Jak podpoří transparentní monitorování a systémy hodnocení?</i></p>	<p>V důsledku častějšího a kvalitnějšího zapojení OOS a dalších aktérů do činnosti veřejné správy na centrální úrovni budou mít OOS snadnější přístup k informacím, jak tvorba politik a dokumentů postupuje, a budou se moci lépe podílet na transparentním monitorování a vyhodnocování přijímaných opatření.</p>
<p>3. Jak tento závazeklepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení? <i>Jak proaktivně zapojí občany a skupiny občanů?</i></p>	<p>Zlepšení účasti občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení je hlavním cílem závazku. Závazek konkrétně směřuje ke zlepšení účasti občanů nepřímo prostřednictvím zvýšení a zlepšení zapojení NNO, jejich střech a sítí, a to díky jejich snazšímu přístupu k potřebným informacím i posilování povědomí o důležitosti a potřebnosti spolupráce s občanským sektorem ze strany veřejné správy.</p>

Plánování závazku					
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby		
Přípravná fáze: nastavení spolupráce	1-2 setkání s ministerstvy a ostatními ústředními správními úřady a NNO 1 zapojený externí odborník	06/2025	Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)		
			Podporující osoby / spolugestři		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
		ústřední orgány státní správy	NNO zastoupené v RVNNO a v jejich pracovních orgánech		

⁷ Organizace občanské společnosti („OOS“) chápeme jako organizovanou, resp. institucionalizovanou část občanské společnosti. Za stejným účelem se stále používá i termín nestátní neziskové organizace („NNO“).

<p>Realizační fáze: a) Realizace analýzy o dostupnosti informací o možnostech vzájemné spolupráce.</p> <p>b) Příprava a implementace školení.</p> <p>c) Příprava a pilotní implementace vzdělávacího modulu.</p>	<p>Ad a): Vytvořená analýza s doporučeními, jak zlepšit dostupnost informací</p> <p>Ad b): Příprava studijních textů pro tzv. Vstupní vzdělávání následné.</p> <p>Realizace minimálně 3 školení a proškolení minimálně 40 pracovníků veřejné správy</p> <p>Ad c): Vytvoření vzdělávacího modulu a jeho pilotní testování (realizace min. 2 školení, proškolení min. 20 osob)</p>	10/2026	<p>Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)</p>		
			<p>Podporující osoby / spolugestori</p>		
			<p>Vládní sektor</p> <p>a) DIA + spolupracující ministerstva</p> <p>b) spolupracující ministerstva</p> <p>c) MV – Sekce pro státní službu</p>	<p>NNO</p> <p>Externí lektori a další zástupci NNO</p>	<p>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</p>
<p>Závěrečná fáze: Vyhodnocení realizace opatření a návrh dalšího postupu ve spolupráci se zapojenými ústředními orgány státní správy.</p>	<p>1-2 setkání s ministerstvy a ostatními ústředními správními úřady a NNO</p>	12/2026	<p>Gestor: ÚV ČR (Oddělení spolupráce s občanskou společností)</p>		
			<p>Podporující osoby / spolugestori</p>		
			<p>Vládní sektor</p> <p>Zapojené ústřední orgány státní správy</p>	<p>NNO</p> <p>zástupci NNO</p>	<p>Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</p>

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.4. <i>Prosazování participačních metod při podpoře sociálního začleňování na místní úrovni</i>		
Stručný popis závazku	Zajištění participace a empowermentu znevýhodněných či diskriminovaných skupin obyvatel při tvorbě lokálních politik sociálního začleňování podporovaných ze státního rozpočtu či evropských fondů.		
Gestor závazku	Ministerstvo pro místní rozvoj		
Podporující účastníci / spolugestori	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
	MMR – ASZ	NNO	-
Období naplňování závazku	1/2025 – 12/2026 (<i>nad rámec Sedmého Akčního plánu až do 12/2028</i>)		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

Sociálně vyloučené skupiny obyvatel se stále v malé míře zapojují do společenského a politického života a rozhodování o místních politikách. Například podle RILSA 2024 Zpráva o socioekonomické situaci romské populace v České republice 2023/2024 na otázku „Volíte v místních, krajských, senátních, parlamentních nebo prezidentských volbách?“ odpovědělo 52,2 % dotázaných Romů, že se voleb nikdy neúčastní a 22,5 %, že chodí volit výjimečně. Osoby sociálně vyloučené jsou také jen v omezené míře zastoupené v místních samosprávách a jejich poradních či pracovních orgánech.

2. Jaké jsou příčiny problému?

Příčiny tohoto problému nejsou dostatečně probádané, ale patří k nim podle zkušenosti Agentury pro sociální začleňování zejména nedostatek finančních a dalších zdrojů sociálně vyloučených, vyšší zastoupení podprůměrně vzdělaných osob mezi sociálně vyloučenými, nedostatečná kompenzace zdravotních a jiných znevýhodnění, diskriminace či předsudky.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

Jedním z nástrojů, který stát v současné době využívá k podpoře řešení sociálního vyloučení je Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+ (KPSV 2021+). Opírá se o meziresortní spolupráci a strategie zaměřené na sociální začleňování s využitím prostředků národních či evropských fondů na podporu začleňování sociálně vyloučených obyvatel a prevenci vzniku sociálního vyloučení. KPSV 2021+ zajišťuje podporu plánování, řízení a realizace integračních a inkluzivních opatření v samostatné působnosti zapojených územních celků. Principy KPSV 2021+ se zaměřují na individuální plánování maximálně přizpůsobené potřebám lokality, na využívání participativních metod práce, otevřené komunikace a sdílení zkušeností jednotlivých aktérů, na počáteční intenzivní, ale i průběžné síťování a podporu komunitní práce. K těmto principům se musí přihlásit i samosprávy, které o zapojení do programu usilují.

KPSV 2021+ je primárně realizován Agenturou pro sociální začleňování (MMR) ve spolupráci s ŘO příslušných OP – MPSV (OPZ+), MMR (IROP 2021–2027), MŠMT (OP JAK).

2. Jaké řešení navrhuje?

Navrhujeme pokračování ve využívání KPSV 2021+ a jeho postupnou revizi, která by reflektovala změnu možností financování politik sociálního začleňování (FST, Modernizační fond, SKF apod.) a ještě pevněji ustavovala závazky a mechanismy participace a empowermentu znevýhodněných skupin. ASZ bude poskytovat odbornou podporu spolupracujícím obcím při přípravě a realizaci integračních opatření, přičemž bude postupně podporovat využívání participativních postupů s důrazem na zapojení marginalizovaných skupin, včetně Romů. ASZ bude podporovat obce při realizaci veřejných setkání (kulatých stolů apod.), zapojování ohrožených obyvatel do činnosti platform zakládáných obcemi pro řešení specifických problémů (různé komise, pracovní skupiny apod.), a to nejen v obcích KPSV+, ale i dalších s Agenturou spolupracujících obcí, které jsou ve spolupráce v jiné formě, a k těmto principům participace se otevřeně hlásí.

Deklarovaný závazek bude hrazen z aktuálního rozpočtu ASZ a následně z plánovaného rozpočtu pro projekt Systematické koordinaci sociálního začleňování, který bude startovat 1. dubna 2025 v rámci programu OPZ+. Finanční alokace projektu, společně s dalšími podrobnostmi, byla v době vytváření Sedmého Akčního plánu stále předmětem jednání.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

Výstupem těchto aktivit by mělo být posílení účasti zástupců marginalizovaných skupin na jednáních lokálních partnerství, strategickém plánování a přípravě projektů a místních politik, které se dotýkají sociálního začleňování za účelem zvýšení kvality rozhodování v samostatné působnosti obce a za účelem posílení schopností ohrožených obyvatel prosazovat vlastní zájmy.

Analýza závazku	
Otázky	Odpověď
<p>1. Jak závazek podpoří transparentnost? <i>Jakým způsobem pomůže zlepšit přístup občanů k informacím a datům? Jakým způsobem učiní vládu pro občany transparentnější?</i></p>	<p>Závazeklepší přístup znevýhodněných občanů k informacím o místních politikách prostřednictvím účasti zástupců v lokálních partnerstvích a pracovních orgánech.</p>
<p>2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost? <i>Jak pomůže veřejným institucím, aby se staly odpovědnějšími vůči veřejnosti? Jak usnadní občanům možnost, aby se dozvěděli, jak implementace postupuje? Jak podpoří transparentní monitorování a systémy hodnocení?</i></p>	<p>Závazek posílí informovanost občanů o implementaci místních politik prostřednictvím účasti zástupců v lokálních partnerstvích a pracovních orgánech.</p>

<p>3. Jak tento závazek zlepšit účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení? <i>Jak proaktivně zapojí občany a skupiny občanů?</i></p>	<p>Závazek posílí účast znevýhodněných občanů při tvorbě, sledování a implementaci řešení na místní úrovni prostřednictvím účasti zástupců v lokálních partnerstvích a pracovních orgánech.</p>
---	---

Plánování závazku															
Mílníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby												
<p>Příprava a zpracování revize KPSV 2021+: zpracování návrhu revize metodiky a její pilotní ověření v praxi projednání návrhu a přijetí revidované metodiky do praxe ASZ.</p>	<p>Revidovaná metodika KPSV 2021+ doplněná o prvky aktivní participace marginalizovaných skupin</p>	<p>12/2025.</p>	<table border="1"> <tr> <td colspan="3" data-bbox="997 562 1445 632">Gestor: MMR</td> </tr> <tr> <td colspan="3" data-bbox="997 632 1445 701">Podporující osoby / spolugestři</td> </tr> <tr> <td data-bbox="997 701 1187 810">Vládní sektor</td> <td data-bbox="1187 701 1281 810">NNO</td> <td data-bbox="1281 701 1445 810">Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td> </tr> <tr> <td colspan="3" data-bbox="997 810 1445 1003">MPSV, MŠMT, Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (Monitorovací výbor ASZ)</td> </tr> </table>	Gestor: MMR			Podporující osoby / spolugestři			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	MPSV, MŠMT, Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (Monitorovací výbor ASZ)		
Gestor: MMR															
Podporující osoby / spolugestři															
Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)													
MPSV, MŠMT, Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (Monitorovací výbor ASZ)															
<p>Implementace revidované KPSV 2021+.</p>	<p>Počet obcí využívajících participační postupy v rámci revidované KPSV 2021+: a) MMR (ASZ) podpoří vytvoření základních podmínek pro aktivní participaci obyvatel z ohrožených skupin na rozhodování o opatřeních v sociálním začleňování ve 20 obcích, ve kterých působí, a ve kterých dojde k realizaci akcí se zapojením veřejnosti</p>	<p>Ad a): 12/2028. Ad b): 12/2028.</p>	<table border="1"> <tr> <td colspan="3" data-bbox="997 1003 1445 1073">Gestor: MMR</td> </tr> <tr> <td colspan="3" data-bbox="997 1073 1445 1142">Podporující osoby / spolugestři</td> </tr> <tr> <td data-bbox="997 1142 1187 1251">Vládní sektor</td> <td data-bbox="1187 1142 1281 1251">NNO</td> <td data-bbox="1281 1142 1445 1251">Další (Parlament, soukromý sektor atd.)</td> </tr> <tr> <td colspan="3" data-bbox="997 1251 1445 1808">MPSV, MŠMT, Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (Monitorovací výbor ASZ)</td> </tr> </table>	Gestor: MMR			Podporující osoby / spolugestři			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)	MPSV, MŠMT, Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (Monitorovací výbor ASZ)		
Gestor: MMR															
Podporující osoby / spolugestři															
Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)													
MPSV, MŠMT, Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (Monitorovací výbor ASZ)															

	<p>ve vybraných tématech.</p> <p>b) MMR (ASZ) podpoří vytvoření podmínek pro systematickou participaci veřejnosti na politikách sociálního začlenění v dalších 6 obcích (celkem nejméně 20), ve kterých dojde k realizaci veřejných setkání (apod.) a zapojení veřejnosti do činnosti platforem obcí (např. komisí, pracovních skupin).</p>				
--	---	--	--	--	--

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.5. <i>Prostředí pro efektivní a transparentní zadávání veřejných zakázek</i>		
Stručný popis závazku	Posílení atraktivity, efektivity, právní jistoty a transparentnosti v oblasti veřejného zadávání v ČR. Součástí tohoto závazku je realizace elektronického prostředí pro zadávání veřejných zakázek, které bude více automatizované a poskytne strojově dostupná data. Tato data zvýší kvalitu manažerského řízení a celkovou transparentnost z pohledu veřejnosti a dodavatelů.		
Gestor závazku	Ministerstvo pro místní rozvoj		
Podporující účastníci / spolugestori	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
	MŽP, MPO, MPSV, MZe a další resorty	Oživení, Transparency International ČR (TI ČR)	DatLab, s.r.o. zástupci územní veřejné správy (obce, města, kraje)
Období naplňování závazku	2025-2026		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

Závazek se zaměřuje na několik klíčových problémů v oblasti veřejného zadávání. V současnosti dominují veřejné zakázky soutěžené jediným kritériem nejnižší ceny, což nebere v úvahu kvalitu ani celoživotní náklady kupovaného zboží, prací či služeb. Tento přístup také nevyužívá potenciál udržitelného zadávání, které by mohlo mít významný dopad na životní prostředí, a ztěžuje vstup na trh pro podniky nabízející inovativní řešení.

Dalším problémem je roztříštěnost a nejednotnost právního prostředí (která je například vytvářena i speciálními dotačními pravidly a právní úpravou ve které se veřejní zadavatelé a kontrolní orgány pohybují), ve kterém se kontroly a dozor nad zadáváním veřejných zakázek odehrávají, což může vést k nejednotnému výkladu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek a obavy zadavatelů z využívání progresivnějších metod hodnocení. Zadavatelé veřejných zakázek tak používají primárně takové postupy, které mají největší pravděpodobnost, že budou akceptovány všemi kontrolními a dozorujícími orgány.

Certifikované elektronické nástroje na zadávání veřejných zakázek nejsou propojeny s registry, prostřednictvím kterých dodavatelé prokazují svou kvalifikaci. Dodavatelé jsou tak nuceni žádat o data, která má stát již v držení, což zvyšuje administrativní zátěž. Navíc, aktuálně strojově dostupné údaje o veřejných zakázkách neodpovídají požadavkům vyhlášky č. 345/2023 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele, což zhoršuje kvalitu manažerského řízení a celkovou transparentnost z pohledu veřejnosti a dodavatelů. To také komplikuje změnu profilu zadavatele bez problémů s přenosem dat.

2. Jaké jsou příčiny problému?

Obecně je zadávání veřejných zakázek v ČR zaměřeno především na procesní stránku věci. Současně s důrazem na procesní správnost je ale nezbytné se více zaměřit na získání co nejvyšší hodnoty za dostupné prostředky a zdravě reagovat na výzvy nové doby. Chybí jednotné metodické prostředí pro zadavatele, kde by mohli načerpat praktické zkušenosti a informace k moderním způsobům realizace veřejných zakázek.

Elektronické nástroje aktuálně nejsou napojeny na příslušné registry, což znamená, že neexistuje prostředí, které by centrálně shromažďovalo informace o veřejných zakázkách realizovaných v certifikovaných elektronických nástrojích. To komplikuje vytváření výstupů pro efektivní manažerské rozhodování a převod dat z jednoho profilu zadavatele na druhý.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

Dosud byl tento problém řešen spíše dílčími aktivitami v rámci projektů na podporu odpovědného veřejného zadávání ze strany MPSV, ale tento přístup nebyl komplexní. Proto MMR přistoupilo ke zpracování Národní strategie veřejného zadávání (dále též „Strategie“), která je prvním koncepčním materiálem, který stanoví vizi napříč všemi tématy, které oblast veřejných nákupů determinují.

Dodavatelé prokazují svou kvalifikaci prostřednictvím dokumentů, které získávají od příslušných orgánů státní správy, a které jsou vkládány do elektronických nástrojů. Data jsou shromažďována z několika informačních systémů. Při změně profilu zadavatele využívají zadavatelé dva profily nebo exportují informace o veřejných zakázkách z původního profilu na nový.

2. Jaké řešení navrhuje?

Řešení se zaměřuje na zavedení jednotných a srozumitelných návodů a doporučení při realizaci veřejných zakázek pro zadavatele i dodavatele, podporu udržitelného zadávání s minimálními standardy environmentální a sociální udržitelnosti, posílení profesionalizace v oblasti veřejných zakázek a centralizaci nákupů. Tato opatření mají za cíl zvýšit efektivitu, transparentnost a inovativnost veřejných zakázek v České republice. Opatření bude realizováno skrze Strategii, viz https://mmr.gov.cz/getmedia/fd12c1a1-7b37-40fb-9a8f-1248ea12998a/NSVZ_STRATEGIE_tisk.pdf.aspx?ext=.pdf.

Mezi opatření vztahující se k elektronickým nástrojům patří vytvoření jednotného prostředí pro sběr dat o veřejných zakázkách z certifikovaných elektronických nástrojů, které by bylo napojeno na registry, jejichž prostřednictvím dodavatelé prokazují svou kvalifikaci.

Opatření jsou financována z Národního plánu obnovy.

Komponenta 4.1 Systémová podpora veřejných investic, Sub komponenta 2 Metodická podpora a modernizace veřejného zadávání, Projekt Metodická podpora a modernizace veřejných nákupů – Finanční částka podpory - 117 987 200,00 Kč bez DPH.

Komponenta 1.1, 1.2 a 4.4 Rozvoj digitalizace při zadávání veřejných zakázek (Národní elektronický nástroj, Věstník veřejných zakázek, Seznam kvalifikovaných dodavatelů) - Finanční částka podpory – 100 000 000,- Kč bez DPH.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

Cílem realizace opatření Strategie je zefektivnění veřejného zadávání, zvýšení transparentnosti, digitalizace a dostupnosti dat ve veřejném zadávání, zohlednění kvality, podpora inovací a celkového společenského přínosu a udržitelnosti plnění veřejných zakázek, využití nefinančních kritérií nastavením minimálních standardů environmentální a sociální udržitelnosti veřejných zakázek u komodit obvykle pořizovaných veřejným sektorem, posílení profesionalizace v oblasti veřejných zakázek, podpora centralizace nákupů a metodická podpora zadavatelů běžně zadávaných veřejných zakázek, jakož i zadavatelů strategicky významných investic a podpora koordinace činnosti kontrolních a dohledových orgánů ke snížení duplicit a rozporů.

Zvýšení efektivity při prokazování základní kvalifikace dodavatele a práce s daty z certifikovaných elektronických nástrojů umožní nejen efektivnější práci s daty o veřejných zakázkách, ale umožní zadavatelům taktéž změnu profilu zadavatele bez výrazné administrativní nebo finanční náročnosti.

Analýza závazku	
Otázky	Odpověď
<p>1. Jak závazek podpoří transparentnost? <i>Jakým způsobem pomůže zlepšit přístup občanů k informacím a datům? Jakým způsobem učiní vládu pro občany transparentnější?</i></p>	<p>Závazek podporuje transparentnost zavedením jednotných a srozumitelných pravidel, digitalizací a automatizací procesů, a poskytováním strojově dostupných dat. To umožní efektivnější manažerské řízení a zvýší veřejnou kontrolu nad zadáváním veřejných zakázek.</p>
<p>2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost? <i>Jak pomůže veřejným institucím, aby se staly odpovědnějšími vůči veřejnosti? Jak usnadní občanům možnost, aby se dozvěděli, jak implementace postupuje? Jak podpoří transparentní monitorování a systémy hodnocení?</i></p>	<p>Závazek pomůže posílit odpovědnost veřejných institucí tím, že zavede jednotná a srozumitelná pravidla, která zvýší transparentnost a předvídatelnost procesů. Digitalizace a automatizace zadávání veřejných zakázek umožní lepší sledování a kontrolu dat, což zvýší veřejnou kontrolu a tlak na odpovědné chování zadavatelů. Tím selepší kvalita manažerského řízení a posílí důvěra veřejnosti ve veřejné instituce.</p>
<p>3. Jak tento závazeklepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení? <i>Jak proaktivně zapojí občany a skupiny občanů?</i></p>	<p>Na základě zefektivnění elektronického prostředí pro zadávání veřejných zakázek, které bude více automatizované a poskytne strojově dostupná data, bude umožněno zapojit občany a skupiny občanů do veřejné kontroly realizace veřejných zakázek. Transparentnost a dostupnost dat o veřejných zakázkách umožní občanům sledovat a kontrolovat procesy zadávání zakázek, čímž se posílí odpovědnost zadavatelů.</p>

Plánování závazku				
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby	
Konec projektové části implementace Národní strategie veřejného zadávání v České republice pro období let 2024 až 2028.	Navržena opatření (viz popis výše), prostřednictvím kterých budou naplněny cíle.	30. 6. 2026	Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj	
	Navržená opatření jsou formulována ve vztahu k Národní strategii veřejného zadávání zde: https://mmr.gov.cz/getmedia/fd12c1a1-7b37-40fb-9a8f-1248ea12998a/NSVZ_ST_RATEGIE_tisk.pdf.aspx?ext=.pdf , a to jak u jednotlivých priorit Strategie, tak souhrnně v části 10.2 Strategie – Časový harmonogram, a prostřednictvím kterých budou naplněny cíle.		Podporující osoby / spolugestori	
			Vládní sektor	NNO
		MŽP, MPO, MPSV, MZe a další resorty	Oživení, TI ČR	
			zástupci územní veřejné správy (obce, města, kraje)	
Schválení Akčního plánu udržitelného nakupování	Výstupem budou minimální standardy odpovědného veřejného zadávání s cílem strategického využití vlivu, který mohou veřejní zadavatelé svou kupní silou na trhu uplatňovat. Veřejná správa je zodpovědná za efektivní využívání veřejných prostředků (princip 3E), ale stejně tak je zodpovědná za dodržování zásad sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědné zadávání a inovace (§ 6 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek ve spojení s § 28 odst. 1 písm. p) až r) téhož zákona). Proto by měl být Akční plán udržitelného nakupování závazným	1Q 2025	Stejně viz řádek výše	

	nástrojem, který napomůže zadavatelům k implementaci sociálních a environmentálních aspektů do veřejných zakázek, aby se staly standardem a byly systematicky využívány ve všech veřejných zakázkách, kde je to vhodné.			
Vytvoření jednotného prostředí pro sběr dat o veřejných zakázkách z certifikovaných elektronických nástrojů. Napojení jednotného prostředí na registry.	Vytvoření prostředí pro sběr dat ve formě registru veřejných zakázek. Tento registr bude agregovat data jak z Věstníku veřejných zakázek, tak z jednotlivých certifikovaných elektronických nástrojů, čímž bude vytvořena jednotná datová základna, která bude poskytovat kvalitnější data, jež budou pokrývat významnou část trhu veřejných zakázek. Možnost prokázání kvalifikace v rámci certifikovaných elektronických nástrojů automatizovaným způsobem, kdy budou základní registry dostupné zadavatelům prostřednictvím profilů zadavatelů. V rámci projektu NIPEZ bude vytvořena jednotná autentizace a autorizace pro všechny moduly, které budou mezi sebou sdílet data ze základních a dalších státních registrů, na které bude NIPEZ propojen, čímž dojde k naplnění <i>Once only</i> principu, a zadavatel již nebude muset předkládat jednotlivé doklady.	1. 7. 2026	Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj	
			Podporující osoby / spolugestori	
			Vládní sektor	NNO
				Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
				Oživení
				DatLab

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.6. <i>Posílení transparentnosti veřejných zakázek malého rozsahu</i>		
Stručný popis závazku	Závazek směřuje k posílení transparentnosti veřejných zakázek malého rozsahu prostřednictvím novelizace zákona o zadávání veřejných zakázek jeho doplněním o další prvky transparentnosti a aktualizace metodiky pro zadávání zakázek malého rozsahu. Aktualizace metodiky by měla přispět ke sjednocení praxe veřejných zadavatelů v této problematice. Obdobně by měla být aktualizován i metodický pokyn pro veřejné zakázky kofinancované z dotací EU.		
Gestor závazku	Ministerstvo pro místní rozvoj		
Podporující účastníci / spolugestori	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
		Oživení Datlab	
Období naplňování závazku	1/2025 – 12/2026		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

Ve veřejných zakázkách malého rozsahu je ročně vynaloženo cca 450 miliard korun, aniž by existovala všeobecná pravidla pro základní transparentnost těchto veřejných výdajů. Existuje tak systémové riziko korupce, neefektivity a omezování soutěže. Z důvodu návrhu na zvýšení limitů veřejných zakázek malého rozsahu se může toto riziko ještě zvýšit.

2. Jaké jsou příčiny problému?

Pro veřejné zakázky malého rozsahu neexistují všeobecná základní pravidla transparentnosti, díky kterým by bylo alespoň zpětně možné určit, co bylo komu zadáno a jakým způsobem. Stejně tak neexistují jednotná závazná pravidla, jak v praxi naplnit principy obsažené v § 6 ZZVZ. Praxe se tak velmi liší, od využívání přílišně formalizovaného postupu podobného podlimitním zakázkám na straně jedné, až po zcela volné zadávání zakázek tzv. „z ruky“, což může představovat vysoké korupční riziko.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

Ministerstvo pro místní rozvoj vydalo doporučující metodiku, bez většího dopadu v praxi.

2. Jaké řešení navrhuje?

Řešení je postaveno na 3 pilířích:

- 1) Zavedení základních prvků transparentnosti v zákoně o zadávání veřejných zakázek pro veřejné zakázky nad 1 000 000 Kč, tedy minimálně ex post uveřejnění způsobu výběru dodavatele.
- 2) Vydání aktualizované verze doporučující metodiky pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu.
- 3) Úprava metodických pokynů pro veřejné zakázky z evropských dotací, aby byly v souladu s centrální doporučující metodikou (pro veřejné zakázky dotované z prostředků EU se tak metodika stane de facto závaznou).

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

Posílení transparentnosti veřejných zakázek malého rozsahu a posílení právní jistoty zadavatelů vzhledem k tomu, jaký postup je považován za souladný s principy § 6 ZZVZ. Zvýšení konkurence ve VZMR.

Analýza závazku	
Otázky	Odpověď
<p>1. Jak závazek podpoří transparentnost? <i>Jakým způsobem pomůže zlepšit přístup občanů k informacím a datům? Jakým způsobem učiní vládu pro občany transparentnější?</i></p>	<p>Posílení transparentnosti je hlavním cílem závazku. Konkrétně dojde k posílení transparentnosti zakázek malého rozsahu nad 1 000 000 Kč. Tato finanční hranice je již nyní obsažena jak v zákoně o zadávání veřejných zakázek, kdy jde o finanční hladinu, nad kterou jsou povinny i nejmenší obce splnit minimální zákonné náležitosti, které implikují i povinnost zřízení profilu zadavatele. Rovněž je možno doplnit, že již od 500 000 Kč se na příjemce dotací vztahují povinnosti z metodického pokynu pro dotované veřejné zakázky, tedy hladinu, od které jsou příjemci dotací povinni soutěžit a plnit další povinnosti z metodického pokynu vyplývající.</p>
<p>2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost? <i>Jak pomůže veřejným institucím, aby se staly odpovědnějšími vůči veřejnosti? Jak usnadní občanům možnost, aby se dozvěděli, jak implementace postupuje? Jak podpoří transparentní monitorování a systémy hodnocení?</i></p>	<p>Zvýší se odpovědnost (ve smyslu angl. <i>accountability</i> – skládání účtů) veřejných zadavatelů, jejichž veřejné zakázky malého rozsahu budou vedle stávajících povinností v souladu s i minimálními standardy pro zdůvodnění výběru dodavatele. Zmíněné minimální datové standardy již značná část veřejných zadavatelů plní již dnes. Sjednocením povinností tak dojde pouze ke sjednocení zadavatelské praxe.</p>
<p>3. Jak tento závazek zlepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení? <i>Jak proaktivně zapojí občany a skupiny občanů?</i></p>	<p>Při tvorbě pravidel pro veřejné zakázky malého rozsahu budou zapojeny protikorupční organizace občanské společnosti. Posílení transparentnosti rovněž umožní občanům, aby si sami vytvořili názor na efektivitu vynakládání veřejných prostředků veřejnými zadavateli.</p>

Plánování závazku					
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby		
Novelizace zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů	Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, posilující prvky transparentnosti pro veřejné zakázky nad 500 000 Kč.	12/2026	Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj		
			Podporující osoby / spolugestori		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
			Oživení Datlab		
Aktualizace metodiky pro zadávání zakázek malého rozsahu	Aktualizovaná metodika zveřejněná na portálu Ministerstva pro místní rozvoj	12/2025	Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj		
			Podporující osoby / spolugestori		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
			Oživení Datlab		
Úprava metodických pokynů pro veřejné zakázky kofinancované z dotací EU dle aktualizované metodiky	Aktualizované metodické pokyny pro veřejné zakázky z dotací EU	12/2025	Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj		
			Podporující osoby / spolugestori		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
			Oživení Datlab		

Země	Česká republika		
Číslo a jméno závazku	4.7. <i>Reforma Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) vzhledem k přezkumu veřejných zakázek</i>		
Stručný popis závazku	Přijetí návrhu zákona, kterým dojde k reformě přezkumu veřejných zakázek (reforma ÚOHS) a zavedení kolektivního rozhodování.		
Gestor závazku	Ministerstvo pro místní rozvoj		
Podporující účastníci / spolugestoři	Za vládní sektor	Za občanskou společnost	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
		Rekonstrukce státu Oživení Transparency International Datlab Lobbio	
Období naplňování závazku	1/2025 – 9/2025		

Definice problému

1. Jaký problém chce závazek řešit?

Přezkum veřejných zakázek v ČR je pomalý (námitky a 4 instance) a nemá dostatečné protikorupční pojistky (zejména s ohledem na vysokou koncentraci pravomocí předsedy ÚOHS), ve druhém stupni správního řízení existuje rozpor mezi formální (kdo rozhodnutí podepisuje) a materiální (kdo rozhodnutí vypracovává) odpovědností za rozhodnutí a neexistuje žádné řešení pro případy, kdy je předseda ÚOHS podjatý.

2. Jaké jsou příčiny problému?

Příčinou problému je aplikace obecné právní úpravy správního řádu (dvouinstančnost a rozklad) a služebního zákona (institucionální nastavení služebních úřadů) na specifickou agendu přezkumu veřejných zakázek. Výsledkem aplikace těchto obecných principů je institucionální nastavení Úřadu, které neodpovídá potřebám - tzn. zejména potřebě silných protikorupčních pojistek, rychlosti přezkumu (vyžaduje i směrnice EU), jasné odpovědnosti za rozhodnutí a zajištění nepodjatosti osob, které rozhodují.

Popis závazku

1. Jak byl problém až dosud řešen?

Minimalistickým a nedostatečným řešením byla novela zákona o působnosti ÚOHS č. 464/2023 Sb., která zavedla funkční období, kvalifikační předpoklady a podmínky pro odvolání místopředsedů ÚOHS a posílila tak nezávislost I. stupně řízení před ÚOHS. Tato úprava byla přijata na základě požadavku směrnice EU o hospodářské soutěži na nezávislost soutěžních úřadů. Gestorem zákona, který směrnici prováděl byl ÚOHS sám. ÚOHS však nejprve požadavek směrnice EU v jejím čl. 4 do návrhu zákona nezahrnul. Článek byl v implementačním návrhu zákona zohledněn až po upozornění neziskových organizací a následně předsedy Legislativní rady vlády při projednávání Legislativní radou vlády, a to proti vůli gestora zákona, tj. ÚOHS.

2. Jaké řešení navrhuje?

Řešení vyžaduje legislativní změnu, která přinese zejména následující 2 institucionální změny:

1) Zavedení kolektivního rozhodování. Zřízení kolektivního orgánu, který bude rozhodovat v řízení o přezkumu zadávacího řízení namísto předsedy ÚOHS, a to jako jediný orgán v jednostupňovém řízení zahájeném na návrh a jako odvolací orgán v řízeních zahájených z moci úřední. Kolektivní orgán musí být nezávislý na předsedovi ÚOHS. Individuální případy budou rozhodovány kolektivním orgánem složeným vždy ze 3 členů dle rozvrhu práce. Budou nastavena jasná pravidla pro řešení podjatosti. Členové kolektivního orgánu se budou pod svá rozhodnutí podepisovat a nést za ně odpovědnost vůči veřejnosti, zejména směrem ke komunitě expertů v oblasti veřejných zakázek, která rozhodovací praxi sleduje a dokáže ji kriticky zhodnotit.

2) Zavedení jednoinstančního rozhodování v řízeních zahájených na návrh. Řízení zahájená na návrh dodavatele bude směřovat rovnou kolektivnímu orgánu Úřadu, který rozhodne v jediném stupni. Tento aspekt reformy je spíše aspektem *good governance*, nikoliv čistě protikorupčním aspektem. Zavedení jednoinstančního kolektivního rozhodování má potenciál zcela vyřešit výše popsany problém.

3. Jakých výsledků chceme implementací tohoto závazku dosáhnout?

Výsledkem je změna systému dohledu nad zadáváním veřejných zakázek, který by měl být odolnější vůči nežádoucím vlivům, měl by řešit podjatost osob, které se bezprostředně podílí na rozhodování ÚOHS a který by měl propojovat formální a materiální odpovědnost za přijatá rozhodnutí.

Analýza závazku	
Otázky	Odpověď
<p>1. Jak závazek podpoří transparentnost? <i>Jakým způsobem pomůže zlepšit přístup občanů k informacím a datům? Jakým způsobem učiní vládu pro občany transparentnější?</i></p>	<p>Posílení transparentnosti rozhodování ÚOHS. V současnosti nevznikají rozhodnutí druhého stupně transparentně, kdy jsou formálně podepsaná předsedou a formálně jde tedy o rozhodnutí předsedy, ale reálně se na podobě rozhodnutí podílí celkem až nižší desítky úředníků a členů rozkladových komisí. Vliv zmíněných dalších osob však není nijak zaznamenán.</p>
<p>2. Jak závazek pomůže posílit odpovědnost? <i>Jak pomůže veřejným institucím, aby se staly odpovědnějšími vůči veřejnosti? Jak usnadní občanům možnost, aby se dozvěděli, jak implementace postupuje? Jak podpoří transparentní monitorování a systémy hodnocení?</i></p>	<p>Závazek propojí formální a materiální odpovědnost za rozhodování ÚOHS v přezkumu veřejných zakázek. Odpovědnost za rozhodování ponese vždy konkrétní kolektivní orgán složený ze 3 členů. Tito lidé budou sami zpracovávat rozhodnutí. Povedou rovněž ústní jednání, na které budou stranám sdělovat svůj předběžný názor. Členové kolektivního orgánu následně rozhodnutí podepíší a ponesou za něj rovněž odpovědnost navenek.</p>
<p>3. Jak tento závazek zlepší účast občanů na tvorbě, implementaci a sledování přijatých řešení? <i>Jak proaktivně zapojí občany a skupiny občanů?</i></p>	<p>Závazek může posílit participaci protikorupčních neziskových organizací na tvorbě klíčové legislativy, kterou by mělo dojít k posílení protikorupčních pojistek a k celkové systémové modernizaci klíčového ústředního správního úřadu.</p>

Plánování závazku					
Milníky	Předpokládané výstupy	Předpokládané datum dokončení	Dotčené osoby		
Přijetí návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů	Zákon, kterým se mění zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů	9/2025	Gestor: Ministerstvo pro místní rozvoj		
			Podporující osoby / spolugestori		
			Vládní sektor	NNO	Další (Parlament, soukromý sektor atd.)
			Rekonstrukce státu, Oživení Transparency International ČR, Datlab, Lobbio		

5. Seznam použitých zkratk

ASZ	Agentura pro sociální začleňování
Covid-19	koronavirové onemocnění 2019, angl. <i>coronavirus disease 2019</i>
ČR	Česká republika
DIA	Digitální informační agentura
EU	Evropská unie
FST	Fond pro spravedlivou transformaci
IRM	Nezávislý hodnotící mechanismus
IROP	Integrovaný operační regionální program
KPSV 2021+	Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSp	Ministerstvo spravedlnosti
MV	Ministerstvo vnitra
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NIPEZ	Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek
NNO	nestátní neziskové organizace
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OGP	Partnerství pro otevřené vládnutí
OOS	Organizace občanské společnosti
OP	operační program
OPZ+	Operační program Zaměstnanost plus
OP JAK	Operační program Jan Amos Komenský
OSN	Organizace spojených národů
RILSA	Výzkumný ústav práce a sociálních věcí
RVNNO	Rada vlády pro nestátní neziskové organizace
ŘO	řídící orgán
SKF	Sociální klimatický fond
TI ČR	Transparency International Česká republika, o.p.s.
TSI	Nástroj technické podpory, angl. <i>Technical Support Instrument</i>
USA	Spojené státy americké
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ÚV ČR	Úřad vlády České republiky
VZMR	veřejné zakázky malého rozsahu
ZZVZ	Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů